

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA miesięcznie 3 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr., za granicą 7 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 10 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25%, zagraniczo o 50% drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabela oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. Nr 80187.

Śniegowce Obuwie

NA GWIAZDKĘ!!!

WIELKI wybór nowości POLECA
JAN WOKULSKI i S-ka
Wielka 9, tel. 182.

Bielizna Galanterja

KWESTA NA DOM DZIECIĄTKA JEZUS
odbędzie się 20-go grudnia 1925 r.
o najmniejsze datki prosimy. Zarząd.

MANDARYNKI Nadszedł transport świeżych **MANDARYNEK**

Zs względu na zbliżające się święta **100 szt. — 40 zł.**
ceny znacznie niższe

De nabywa w sklepach **T-wa „AGRUMARIA”**

1) Osmięski zauł. Nr. 1. 2) ul. Wszystkich święt. 17. 3) ul. Straszna 17. 4) II-ga Jatkowa 13.

Księgarnia Wacława Mikulskiego
Wilno, ul. Wileńska 25. Tel. 664.

Poleca na GWIAZDKĘ

Wielki wybór książek obrazkowych dla dzieci, dla młodzieży poleści ilustrowane, wydawnictwa albumowe i luksusowe. Ponadto poleca kalendarze ścienne, książkowe, termirowe i kieszonkowe. W niedzielę d. 20 grudnia Księgarnia otwarta będzie od g. 1—5 po poł.

Cukiernia Bolesława SZTRALLA
Ul. Mickiewicza — róg Tatarskiej, tel. Nr. 4—51. Na nadchodzące święta poleca znane ze swej dobroci różne **wyroby cukierkowe**. Przejmuj zamówienia. Z dniem 26 b. m. wznowia się **daniowy towarzysz**.

Księgarnia Gebethnera i Wolffa i S-ka
w Wilnie ul. Mickiewicza Nr 6, tel. 6—24.

Na podarunki gwiazdkowe

Poleca w ogromnym wyborze: Książki dla dzieci i młodzieży. Albumy, Dzieła ilustrowane i t. p. Nuty krajowe i zagraniczne.

Dziś w niedzielę Księgarnia otwarta od godz. 1 — 5

Skład Fabryczny
na całą ziemię Wileńską
Gustaw Molenda i Syn

FABRYKI SUKNA I WYROBÓW KAMGARNOWYCH
w Bielsku (Śląsk Cieszyński) rok założenia 1850.

Już został otwarty
w Wilnie, przy ul. Wielkiej Nr. 36 telef. 949

SPRZEDAŻ DETALICZNA
po cenach fabrycznych

Obejrzenie materiałów
nie obowiązuje do kupna.

Lekarz-Dentysta
Wł. Brudzińska
przyjmuje od godz. 10—1 i 3—6 pop.
ul. Artyleryjska i m. 10.
4413 Wydz. Zdr. Publ. 60.

3 pokoje umeblowane z dużym przedpokojem i 2 balkonami w centrum miasta do wynajęcia zaraz. Odpowiednie dla adwokata i biura, ul. Zygmuntowska 18, m. 2.

0-rzy **Bujalski, Obieziński i Waszkiewicz** lekują **położnice i chore z odległymi koblami** w Zakładzie **Położniczym**. 1—49 ul. W. Poleska Nr. 21.

OZYTAJOIE „Głos Wileński”

Związek Ludowo-Narodowy KOMUNIKAT.

Koło dzielniczy Zwierzyniec. Zarząd Koła dz. „Zwierzyniec” zaprasza wszystkich członków koła, w niedzielę 20 b. m. o g. 1 ej do lokalu Domu Ludowego im. ks. K. Lutosławskiego, przy ul. Moniuszki Nr. 82, w celu podzielenia się Oplatkiem i złożenia wzajemnych życzeń świątecznych. Goście z innych kół — są mile widziani.

RENETY, sztuczny i inne jabłka zimowe są do nabycia codziennie od godziny 11—ej do 2-jej ul. Sw. Anny 3 (przy drukarni p. Zawadzkiego).

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta)

Dalsza zwyżka złotego.
Na giełdach zagranicznych w dalszym ciągu następuje poprawa złotego. W Zurichu notowano złote w południe 55 onegądj zś 52.

Konferencja u Marszałka Sejmu.
Wczoraj w godzinach popołudniowych odbyła się u p. marszałka sejmu konferencja przy udziale premiera Skrzyńskiego, ministra skarbu Zdzieszewskiego i przywódców frakcyj parlamentarnych. Omawiane sprawy gospodarcze i finansowe.

Narady klubu Z. L. N.
Wczoraj toczyły się narady klubu poselskiego Związku Ludowo-Narodowego. Przedmiotem wyżej wymienionej dyskusji były sprawy polityczne, gospodarcze i finansowe.

Uposażenia urzędników i wojska w styczniu 1926 roku.
W związku z uchwaloną przez Sejm ustawą o zapewnieniu równowagi budżetowej uposażenia urzędników na styczeń przedstawiać się będą następujące: Ilość punktów ustalonych ustawą o uposażeniu finansowym przewiduje dla odpowiednich grup i szczebli zwiększenie o dodatek regulacyjny w wysokości 60 punktów, oraz o dodatek ekonomiczny w wysokości 44 punktów na członka rodziny, dodatek wyrównawczy z art. 118 tej ustawy i 20 punktów dodatku stołecznego względnie Kresowego dla województwa Śląskiego. Uzyskana kwota zmniejsza się o 6 proc. dla grup uposażenia od 1—8 grupy, o 5 proc. od 9-tej do 11-tej i 4 1/2 proc. od grup 12—14-tej. Dwie największe grupy uposażeniowe wyłączają się od powyższych potrąceń.

Uposażenia wojskowe normuje się w ten sam sposób co i funkcjonariuszów cywilnych. Uposażenia sędziów i prokuratorów oblicza się na takich samych zasadach co i innych funkcjonariuszów państwowych. Uzyskane zaś kwoty zmniejsza się o 6 proc. Dodatkowe punkty wyznaczone sędziom i prokuratorom ustawą z dnia 5 grudnia 1925 r. ulegają zmniejszeniu o 50 proc.

Uproszczenie biurowości w administracji.
Rada Ministrów uchwaliła powołać komisję finansową złożoną z 3 osób, która na podstawie materiału przygotowanego przez Komisarzy Oszczędnościowego p. Moskalewskiego opracuje wniosek, dotyczący zmiany administracji biurowości administracyjnej w kierunku jej uproszczenia.

Agitacja ciemnych sił.
Od niejakiego czasu odbywają się w Warszawie demonstracje bezrobotnych. Ciemne indywidualnie usiłują wyzyskać sytuację i nasze trudności finansowe i gospodarcze. Podsycają one element masy robotniczej i zerują na nędzy bezrobotnych.

Po przedmieściach krąży najfantastyczniejsze wersje rozświeżane także po prowincji. Robotę tę prowadzi organizacje komunistyczne. Wszelkimi środkami należy przestrzedz, że jedynie zwarte i zdecydowane stanowisko zdoła przelamać kryzys. Na tę drogę weszło społeczeństwo i musi osiągnąć przewyższenie przesilenia.

Przyjazd rzeczoznawcy finansowego z Ameryki.

Z Now-Jorku donoszą, że wybiera się do Warszawy rzeczoznawca do spraw finansowych, dr. Kremerer, w celu odbycia konferencji w sprawach finansowych. Przyjazd p. Kremerera do Warszawy niema nie wspólnego z toczącymi się rekwaniami o pożyczkę.

Przyjazd komisji amerykańskiej.
Specjalna komisja amerykańska wybiera się do Polski dla stwierdzenia obecnego stanu gospodarki i zbadania warunków w jakich pracuje monopol państwowy w Polsce. Prace komisji pozostają w związku ze sprawą pożyczki amerykańskiej dla Polski.

Zamach prowokacyjny w Katowicach.

Niedzielną „Gazeta Peranna” i „Warszawska” donosi z Katowic: O godz. 9 m. 50 wieczorem nastąpił w drukarni „Katowitzer Zeitung” organu śląskich hakatyistów, wybuch bomby. Nastąpił on w okolicznościach b. tajemniczych. Na chwilę przed wybuchem opuścił lokal redakcji jeden z członków redakcji. Percepcja secesyjna opuścił już drukarnię. Siła wybuchu była dość znaczna. W kamienicy, przy ul. Młyńskiej wyleciały szyby. W lokalu drukarni uszkodzone zostały tylko drzwi, szyby i przewodniki elektryczne, natomiast wszystkie maszyny zostały nieuszkodzone. Te okoliczności wskazują, iż mamy tu do czynienia z prowokacją niemiecką. Przed niedawnym czasem Niemcy dokonali napadu na dwóch działaczy narodowych w Zagiewnikach i Nędzy. Obecnie chwycili się prowokacji, aby się czemś usprawiedliwić przed światem.

Powrót Cziczera do Moskwy.

Do Berlina przybył Cziczera. W sobotę odbył dłuższą konferencję z Stresemannem. Z Berlina udaje się wprost do Moskwy przez Królewiec i Rygę, omijając Warszawę. Nie jest wykluczone, że zatrzyma się w Rydze.

Z państw bałtyckich.

(Tel. własny z Rygi.)

Wymiana politycznych więźniów.

„Waba Maa” donosi, że aresztowany za szpiegostwo sekretarz konsulatu Z. S. S. R. Jurkowski będzie wymieniony na konsula estońskiego w Jamburgu Taara.

Zakaz przechodzenia granicy.

Wejenny komendant Kowna wydał zakaz przekraczania „demarkacyjnej linii” z Polska, pod karą 2500 litów lub aresztu 3 miesięcy. Kara ta spada i na pomagających do przejścia granicy.

Burza u brzegów Estonji i Łotwy.

Od dwóch dni panuje w Estonji silna zamieć. Komunikacja w wielu miejscach przerwana. Zginęło kilkunastu rybaków, których oderwane lody poniosły na otwarte morze.

Podobne wiadomości nadchodzą z portów łotewskich, gdzie burza pocięła wiele szkół. Obserwatorja meteorologiczne ostrzegają, że jest to początek silnych zamieci.

Czy to gdzieś w szpitalu jesteś ty,
Czy to w domu Bożym ronisz ty,
Bładasz, że higieny niema tam,
Jak zaradzić temu nie wiesz sam.
Lecz za Ciebie inni myślą już
Jak usunąć szybko brud i kurz;
Kto nie słyszał bowiem
O sposobie nowym
Ten jest istny fuks:
Mickiewicza numer piąty
Jest ELEKTROLUX.

Zła higiena odoznę daje
Wszystkim się we smak;
Dobrych środków wciąż się staje
Widoczniejszym brak

Elektryczność spada z góry
Z wieścią, niby grom.
Elektro—przez z elektro—kursem
Elektro—czyś z elektro—dom.

Kiedy bibliotekarz spojrzy wkrag
Po swych półkach pełnych mądrych ksiąg,
Zgroza go ogarnia, bowiem wie,
Jaki wewnątrz kurz panosy wie,
Rzuc ucozony osłuka miotłą przes,
Bo nieestetyczna jest to rzecz.
Zaraz tobie powiem
O sposobie nowym:
Zapewniony luks:
Mickiewicza numer piąty
Jest ELEKTROLUX.

Wsiadaj w taks i gnaj bez zwłoki,
Nasz aparat bierz.
Powodzenia masz widoki
I załugę tak.
Elektryczność spada na cie
Niosąc wieść jak grom:
Elektro—przez z elektro—kursem
Elektro—czyś z elektro—dom.

Nawet w raju swym Mahomet sam
Kilka słów szachwytu przyśle nam
Gdy pod aparatem zniknie kurz
Z tak cudownie pięknych rannych zór:
Mahomet! Taks co żywo bierz
W elektryczną sprawność naszą wierz,
Damy Ci na raty
Cztery aparaty,
Zapewniony luks:
Mickiewicza numer piąty
Jest ELEKTROLUX.
Osuń się daję brak higieny
Jak szeroki świat;
Damy sposób za pół ceny:
I na dziesięć rat!
Elektryczność spada w porę
Z wieścią, jako grom:
Elektro—przez z elektro—kursem
Elektro—czyś z elektro—dom.

J. S.

U naszych sąsiadów.

Słaba jest co prawda poechea w biedzie dewiedzić się, że u nas wprawdzie nie się dzieje, ale nie lepiej, a może gorzej jeszcze dzieje się u naszych sąsiadów. O ile to jednak dotyczy obecnego naszego kryzysu gospodarczego, jest rzeczą pożyteczną, a nawet konieczną poznać stosunki za granicami naszego państwa, po pierwsze dlatego, by nie ośmieszać się zbyt surowo samych siebie, po wtóre dlatego, iż sprawy gospodarcze całej Europy, a nawet całego świata są ściśle z sobą powiązane, to też chcąc przeprowadzić sprawę u siebie, trzeba bardzo poważnie liczyć się z tam, co się dzieje u naszych bliźszych i dalszych sąsiadów.

A wygląda tam bardzo niewesoło.

O Anglii, która w naszej wyobraźni wciąż jeszcze jest niejako uosobieniem potęgi i bogactwa amerykańskiej ekonomiki odzwierciedlającej się dziś z największym lekceważeniem, jako państwo bez przyszłości, narodzić, przejadającym swe zapasy i stacującym się szybko do ruiny. Nam oczywiście imponować muszą te „pańskie ośmieszki”, przewyższające wielokrotnie nasze dostatki, gdybyśmy jednak bliżej przeanalizowali wewnątrzne stosunki Anglii, paucją tam bezrobocie i nędzę wręczającą śród szerokiej mas robotniczej, deszalbymy może do przekonania, że nie mamy znowu przyczyny tak bardzo zdroższej rodzinie Chamberlaina.

Jeżeli Anglia, zdaniem jej amerykańskich kuzynów stała się ku przerażeniu, to Francja niestety stoi nad samą krawędzią krachu finansowego, a czam między innymi świadczył przebieg ostatniego przesilenia, bardziej może ostrego niż u nas.

Bez porównania większy jednak interes budzić w nas musi stosunki wewnętrzne Niemiec, po pierwsze ze względu na najbliższe sąsiedztwo, jako też wojnę gospodarczą, jaką z sobą prowadzimy. Stosunki te — mimo zmysłu gospodarczego, którego zaprzeczają Niemcom nie sposób i wielkiej ich pracowitości, przedstawiają się w ośm słowa znaczenia groźne, co stanowi długi kontrast z butą zewnętrzną i pogroźkami stronnictw prawicowych.

Poniżej przytoczymy szereg faktów, popartych cyframi, odzwierciedlających stan wewnętrzny naszego sąsiada.

Kryzys gospodarczy w Niemczech, posiadający ostry przebieg, od sierpnia miesiąca ujawnił się między innymi, we wzroście liczb ogłoszonych ostatnio upadłości firm niemieckich. W październiku ogłoszone 1.152 konkurrey, w listopadzie 1.164, a w grudniu 1.344, co stanowi rekordową cyfrę nie tylko w roku bieżącym, lecz i za lata poprzednie.

Skutkiem tego jest coraz też szybciej warastające bezrobocie. Od 1 października do 1 grudnia b. r. licza bezrobotnych, nie mających żadnego zarobku, podniosła się z 266.000 na 669.000, do których trzeba doliczyć członków ich rodzin. Półroczną „Deutsche Allgemeine Zeitung”, która tę statystykę zgłasza, wyraża obawę, że do końca roku państwo będzie musiało wspierać aż 900.000 bezrobotnych. Mowa tu tylko o zarejestrowanych jako zupełnie pozbawionych pracy; w rzeczywistości jednak kategoria ta przekracza znacznie dane urzędowe. Poza tem nie należy zapomnieć o 1 1/2 milionie ludności, która ma tylko niedostateczne zatrudnienie, a to przez 1—3 dni w tygodniu.

Wydatki państwowe na zapomogi dla tych olbrzymich rzeszy głodujących, za gruzdnę, oceniamy na 84,8 milj. marek. Są to tylko świadczenia rządowej Wielkości ciężarów samorządowych z powodu bezrobocia nie można nawet ocenić. Ale dość tylko zaznaczyć, że np. Frankfurt nad Menem, miasto liczące 500.000 mieszkań-

ców, w ciągu tej zimy wydaje 2 1/2 milj. m. dla bezrobotnych. Pawyższe liczby mówią same za siebie; przedstawiają one straszny obraz nędzy. 5.000.000 ludzi w Niemczech jest dotkniętych klęską bezrobocia!

Pytając się o przyczyny tego katastrofalnego położenia, jako główną przyczynę stwierdzamy brak zbytu w przemyśle. Pomyślność Niemiec, jako kraju przeważnie przemysłowego zależna jest od możności jak największego eksportu gotowych wyrobów przemysłowych. Leż ten właśnie warunek, tak niezbędny dla przeludnionego kraju, Niemcy tracą coraz bardziej. Dowodem tego jest lech stale ujemny — i to w olbrzymim odstepie od aktywności — bilans handlowy. W październiku b. r. wartość przywozu niemieckiego wyniosła 11.508,7 milj. m., gdy po stronie wywozu widzimy tylko 7287,4 milj. m. Bilans więc wykazuje 4221,3 milj. m. deficytu w jednym miesiącu.

Dodajmy, że dość poważnym odbiorcą wyrobów niemieckich była dotychczas Anglia. Niemiec, pracując więcej, przytem tańdziej, produkował znacznie taniej i zalewał Anglię swymi wyrobami. Jak donieśliśmy przed parą dniami, parlament angielski uchwalił wysokie dla ochronne, co ostrzym swym zwraca się przede wszystkim przeciwko importowi niemieckiemu. Przepuszczając więc należy, iż deficyt w bilansie handlowym Niemiec w przyszłości wzrosnie jeszcze.

Powoduje to coraz większe zubożenie. 80% towarzyszów akcyjnych nie płaci żadnych dywidend. W ośrodkach handlowych i przemysłowych panuje taka bieda, że jak donosi „Der Tag”, w Berlinie 70% robotników nie może zapłacić komornego. W tem samym miesiącu stwierdzono w jednym z ostatnich dni 10 zamachów samobójczych dekananych z powodu ruiny gospodarczej.

Kryzys finansowy doprowadził też rolnictwo prawie do bankructwa. Długi rolnictwa wynoszą 6 miliardów m. Co prawda, nie w wysokości tej sumy tkwi niebezpieczeństwo dla dłużników, ale w tem, że kredyty są wyeksploatowane i krótkoterminowe.

Wszystko to potwierdza w zupełności słowa R. Dmowskiego, wypowiedziane na ostatnim zjeździe Zw. Lud.-Nar. „Europa idzie na dno”.

Narady zachodnie Europy były przed wojną przedewszystkiem z wywozu swych wyrobów przemysłowych przeważnie do krajów zachodnich i Azji. Czasu wojny, gdyśmy byli zajęci wzięciem mordowieniem się, kraje te bądź rozwinęły własny przemysł, bądź też znalazły sobie inne, dogodniejsze rynki (np. w Ameryce) skąd sprowadzają potrzebne towary. Europa zaś osiadła na koszu.

Staukowe najpomyślniej jest położenie Polski, która jako kraj przeważnie rolniczy nie tylko nie potrzebuje sprowadzać produktów spożywczych, lecz może jeszcze pewną dozę znaczący wywieźć. Według przy nieco większej sprężystości i wyroczczeniu się niektórych produktów zbytku, Polska ma na miejscu wszystkie, co potrzeba do życia: chleb, mięso, nabiał, ryby, minerały, węgiel, sól i naftę mogłaby sama sobie wystarczać. Że jednak i u nas się dzieje, przypisać należy nie rozszaradanej nasze, nad stan gospodarcze, rozmiłowaniu publiczności w towarach zagranicznych (jedwabie, perfumy, wino, owoce etc.) nreszenie zaś nie w małej mierze też okoliczności, że Europa nieme wrzech stosunków peszoogólnych państw między sobą, stanowi jednak pod względem gospodarczym dość jednolity organizm, którego Polska jest jednym z członków. Skoro więc cały organizm choruje, niemożliwym jest aby jeden jego członek cieszył się zdrowiem wymienionem.

Przemówienie postę Wolfa w parlamencie czeskim

PRAGA, 19.XII. (Pat). W ciągu dyskusji przeprowadzonej w Izbie nad oświadczeniem rządowem zabrał głos pos. dr. Wolf (Polski Związek Lud. Robotniczy), który stwierdził na wstępie, że drogi narodu polskiego i czechosłowackiego są jednakowe. Jako przedstawiciel ludności polskiej, zamieszkałej w republice czechosłowackiej, pragnie mówca pracować nad rozwojem swojego państwa. (Hucne skłaki) i będzie postępował razem z przedstawicielami tych stronnictw, które zabiegają o zachowanie jednolitości państwa.

Republikański rząd czechosłowacki doszedł do przekonania, że

polski żywioł w republice, aczkolwiek jest żywiołem najlubszym nie da się zezachizować, co najlepiej ujawniły ostatnie wybory.

Ludność polska w nadziei, że zostana spełnione jej usadnione żądania stoi wiernie na gruncie państwowości republiki czechosłowackiej (Głos: Wybornie) i ocaą wywalażył siebie lepszą przyszłość w ramach tej państwowości, chce my ramię o ramię pracować z tymi, którym leży na sercu dobro i rozwój państwa. W tym kierunku postępować będzie rzesznik ludności polskiej w czechosłowackim zgromadzeniu narodowem: (Hucne brawa).

Nowe przepisy obrotu walutami.

WARSZAWA, 19.XII. (Pat). Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 grudnia b. r. Nr. 124 poz. 688 zawiera nowe rozporządzenie ministra skarbu, wydane w porozumieniu z minist-

dozwolone jest tylko Bankowi Polskiemu i bankom dewizowym, orsz tym przedsiębiorstwem, które otrzymały na to specjalne od ministra skarbu zezwolenie.

2. Do sprzedawania walut zagranicznych uprawniony jest Bank Polski, oraz banki dewizowe z tem, że sprzedaż walut osobom nie posiadającym praw banku dewizowego wymaga udowodnienia przez nabywcę gospodarczego celu kupna waluty. Przedsiębiorstwa, które

re otrzymają specjalne na zakup waluty zezwolenie, będą mogły sprzedawać nabyte waluty wyłącznie Bankowi Polskiemu i bankom dewizowym.

3. Wszystkie inne osoby mogą waluty zagraniczne kupować tylko w Banku Polskim i bankach dewizowych zaś sprzedawać tylko Bankowi Polskiemu, bankom dewizowym oraz przedsiębiorstwom, które na kupno walut posiadają zezwolenie.

Interpelacja w sprawie nadużyć w 10 baonie Korpusu Ochrony Pogranicza.

WARSZAWA, 19.XII. (Pat). W odpowiedzi na interpelację posłów klubu białoruskiego w sprawie nadużyć w 10 baonie Korpusu Ochrony Pogranicza, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości odpowiedziało, że sprawa nadużyć funkcjonariuszów 10

bonu K. O. P. w Krasnem jest w rękach władz sądowych i oskarżenia wywiadowcy tego bataljonu osadzeni są obecnie w więzieniu w Wilejce. Zarzut interpelantów, jakoby komendant posterunku w Krasnem był współwinnym nadużyć, jest niesłuszny.

Zjazd ministrów Małej Ententy.

BIAŁOGROD, 19.XII. (Pat). Jak donosi dziennik „Novosti” program spotkania ministrów spraw zagranicznych Małej Ententy, które odbędzie się 14 stycznia 1926 r. w Raguzie, obejmuje następujące punkty: 1) stosunek do

Autrii, 2) kwestja paktu bezpieczeństwa, 3) stosunek do Rosji sowieckiej, 4) żegluga na Dunaju, 5) kwestja rozszerzenia Małej Ententy, 6) kwestja rozbrojenia i 8) sprawa mniejszości.

Przegląd prasy.

(Steiger niewinny na melodję „Titiny”. — Żydowska naganka. — Sądy przysięgłych w Małopolsce)

Steiger wolny! Na autę „Titiny” splewają od kilku tygodni żydowskie lwowskie egzaltowana piosenką, zaczynającą się od słów:

Steigerze, och Steigerze:
Ja tobie bardzo wiersze,
Że bardzo ruszył inny,
A tyś niewinny.
Uch wai!

Mówią też we Lwowie, że auterami tej piosenki jest

„Piecu reprezentów pięciu pism lwowskich, pod przewodnictwem samego pana Landau.

„Ozy Steiger jest winien? Zapytuje „Głos Narodu”. Na to pytanie nie może dać odpowiedzi wydykt. Daje ją jedynie przewod sądowy. A w tym przewodzie znajdują się zeznania dwóch kobiet, starszych i poważnych, które Steigera widziały rzucającego bombę, które go następnie sęgały i oddały w ręce policyj. Steiger wówczas nawet nie sprzeciwił swej winie. I są w tym przewodzie najrozmaitsze „konceptje” obrony, że zamachu dokonał Pańcyszyn, Fidak, Olisański i wreszcie, gdy wszystkie te koncepcje okazały się bezpodstawnymi — że zamachowcem jest jakiś niesznany ukraiński terrorysta, o którym mówił p. Baesynskiemu jakiś rówale niesznany uosony ukraiński. Szereg świadków zeznał, że przed sklepem Beyera stał mężczyzna w jasnym płaszczu i że on ruszył bombę i ustalono również, że tylko Steiger z pośród stojących w tem miejscu miał na sobie jasny płaszcz. Ustalono, że bomba padła z miejsca, gdzie stał Steiger i że ruszył ją człowiek w jasnym płaszczu. Olisański w zeznaniu pierwszym przyjmując na siebie winę, pomylił się o 2 tygodnie w oszacowaniu terminu zamachu, w drugim zeznaniu podał fałszywy skład bomby. Jego „przyszanie” nie było już nawet wspomniane w plaidoyer obrońców.

Czy zatem Steiger jest niewinny? Czy mamy do czynienia z pomyłką?

I może ma rację „Słowo Polskie” gdy w żartobliwej formie woła:

„Pan Hosenduff, pan Zeiger, pan [Luif, pan Sehuf, pan Geiger: Na wszystkie wierszosa strony: „Ach [wolny jest nas Steiger!”, „On nie mógł ruszyć bombę, on nie [mógł zamach zrobić, „Coby on potrzebował na bombę tej [zarobić?”
Lecz my w tej całej sprawie są [mamy trochę inny:
To, że jest Steiger wolny, nie zna [snaczy, że niewinny.
I kto wie: może nawet, wbrew sa [pewniotom „Chwili”,
Winn tu są przysięgli, że wolno go [puścić].
Chciałoby, by ta myśl moja nie wy [wolała waśni,
Więc niechaj taki przykład Steige [rom ja wyjaśni:
Niejedną z nich w swem życiu prze [rótnie świństwa wzeszynał,
A dzięki jasce sądsów ominął ich [kryminal”.

Ofiejalnie nie omlszkali żydzi podkreślić na sal sądowej niewinności swego współwinnika bo ote, jak pisze „Głos Polski”
„Dyskusja wczorajsza miała tylko jeden moment, godny sanotowania. Było to echo szczęśliwie zakończonogo wosora procesu Steigera. Koło żydowskie zgłosiło rezolucję, wywajając rząd do bardziej ostroznego stosowania więzienia przewencyjnego w celach oszczędnościowych. Pos. Sommerstein motywował ten wniosek własnie przez losy Steigera.”

I tu zbliżamy się do sedna sprawy. Jeśli w grę wchodzi żyd, współplemieńcy jego niebie i ziemię poruszają, aby go uwolnić, aby

wbrew faktom i prawdzie przerzuciwać, że tyś musiał być zawsze niewinny. Znajmołszego procesu srobia wielką sferę polityczną w imię solidarności plebienia. I to jest dla nas arcyżydów groźne „momento” i zmusza do pilnej bezczności, aby żydom nie powierzyć w państwie, żadnych odpowiedzialnych stanowisk.

A teraz sądy przysięgłych? Pełuchajmy, co mówi „Głos Narodu”.

„Takie procesy, jak proces Steigera, lub proces mordców z 6 listopada, nie powinny być prowadzone przed sądem przysięgłych, jeśli nie chce się znieszczyć w społeczeństwie wiary w sprawiedliwość sądową. Nie były to bowiem procesy, ale kampanje polityczne. Nie wypowiadaliśmy się dotąd ani sa, ani przeciw winie Steigera i nie towarzyszyły mu rozprawie żadnym nastrojami sprawozdaniami. Nie przyszło nam na myśl widzieć w Steigerze reprezentanta całego żydostwa i z jego sbrodni snąć polityczne wnioski przeciw żydom. Byłoby to przestępna demagogja. Niestety, żydzi zrobili z procesem lwowskiego sprawę swego honoru. Unsaję Steigera z góry i bez dowodów sa niewinnego, dopatryli się w procesie zamachu na całe żydostwo i w niesłusznych artykułach w kraju i zagranicą potawili sprawę w ten sposób, że skazanie Steigera będzie dowodem antysemitkiel szacelkości, żądy krajowdienia żydów, barbarzyńskiego szowinizmu i t. d. Poprostu miało się wrażenie, że od losu Steigera zależy stosunek żydów do Polski. Csało się, że ewentualne skazanie Steigera rozpęta w całym świecie nową propagandę antypolską 15 milionów żydów, podobną do tej nikosonnej kampanji, jaką rozwineli w r. 1919 z powodu nieistniejących pogromów w Krakowie i Kielecach. Liczył oni na ciężkie położenie międzynarodowe Polski; akceptacja sa procesie, że jeśli Steiger nie będzie uwolniony — to Polska nie otrzyma pożyczki zagranicznej... Zależy jeśli kto dotąd wątpił, że żydostwo jest wielką konspiracją przeciw społeczeństwu chrześcijańskiemu, to proces Steigera powinien go wyleczyć ze sceptycyzmu. Impionująca mobilizacja panjudalimu w obronie oświełka, o którym każdy żyd tylko to wiedział, że całowiek ten jest żydem i grozi mu ciężkie więzienie — ta mobilizacja olbrzymich środków dla uwolnienia Steigera jest najharmowniejszym i szarsem najgroźniejszym jawiskiem w całym lwowskim procesie”.

Wiadomości telegraficzne

Stracenie powstańców Lezistańskich.
KONSTANTYNÓPOL, 19.XII. (Pat) Stacono tu 18 przywódców, którzy swego czasu usilowali zorganizować powstanie, w miejscowości Lezistan nad morzem Czarnem. Dalszych 38 oskarżonych, którzy również brali udział w powstaniu, zesadzono na długotrwałe kary więzienia.

Katastrofa kopalniana.
LONDYN, 19.XII. (Pat). W kopalni węgla Kirehenwood, w której zatrudnionych było 600 górników nastąpiła eksplozja. Pożar, który nastąpił wskutek wybuchu unieziemienia akcji ratunkowej.

Zaburzenie atmosferyczne.
BIAŁOGROD, 19. XII. (Pat). Światłowne mrozy nawiedziły całą Jugosławję. Temperatura wyszła w dniu wczorajszym w Sarajewie minus 27 stopni, w Kragujevac minus 24 stopni, w Biadogrodzie minus 15 stopni. Na wielu innych kolejowych potworzyły się sawały śnieżne.

Samorząd i gospodarka miejska.

Niewłaściwe porównania. — Zadania gospodarki komunalnej.

Najniewłaściwszą i najmniej przykrywającą metodą krytyczną dla oceny działalności naszych ciał samorządowych jest praktykowane często porównywanie kwitującego stanu kulturalnego miast europejskich z zaulebnią gospodarką miast naszych.

Czyni się to zwykle bez żadnego uwzględnienia warunków miejscowych, środków materialnych i wogóle tych wszystkich czynników, które rozwój miast naszych opóźniły, ale zato z daleko idącymi wnioskami na niekorzyść naszych reprezentacji miejskich.

Jest rzeczą bardzo łatwą porównać np. braki nowoczesnych stołec świata z naszymi „kociemi łbami”, lub europejskie, czy amerykańskie tramwaje i metropoliteiny z naszymi „piegatkami” i wymyślać za te różnice samorządowi, albo też, jak to uczynił pewien autor paru takich „europejskich” artykułów w jednym z pism wileńskich, narzekać, że w Wilnie nie można żyć z takim komfortem, jak np. w Paryżu... oczywiście z winy rady miejskiej i magistratu.

Mówiąc o tych rzeczach, trzeba przede wszystkim pamiętać, iż stan kulturalny każdego miasta nie jest tylko wynikiem działalności danej jego reprezentacji, lecz dziełem i wyrazem kultury całego społeczeństwa, a nawet całego pokoleń.

Trzeba nadto zrozumieć, iż na dorobek kulturalny miast europejskich złożyły się, między innymi, tak doniosłe czynniki, jak niepojęte polityczna kraju, potężny rozwój ka Italizmu, szeroki rozmach inicjatyw prywatnej w przemyśle i handlu, a wreszcie wysoki poziom umysłowej i materialnej kultury ludności miejskiej, t. j. te właśnie warunki, których albo nie mieliśmy w przeszłości, albo nie posiadamy i teraz.

Porównania takie nie są dla naszych stosunków miarodajne.

Z tego jednak bynajmniej nie wynika, żebyśmy mieli ignorować dobytek kulturalny miast europejskich, a znajomość z gospodarką i ustrojem samorządowym tych miast uważać za szkodną.

Przeziwnie, znajomość taka jest konieczna, zarówno dla zrozumienia istoty i szerokiego zakresu zadań gospodarki komunalnej, tak właśnie rozwiązyanych przez niektóre miasta zachodu, jako też dla uświadomienia przeciętnego obywatela o szali potrzeb kulturalnych społeczeństw europejskich, o tem, czego on może wymagać od swojego miasta, a czego wymagać nie może.

Jeżeli zaś chodzi o sądy i porównania, to dla sprawiedliwej oceny działalności każdego samorządu należałoby raczej porównać wyniki jego pracy z tą spuścizną, którą on otrzymał od poprzedników, a następnie zupełnie bezstronnie odpowiedzieć na pytanie — jak ten samorząd wykonał zadania społecznej jemu oddał bieżącej.

Zobrazowaniu faktycznego stanu gospodarki komunalnej miasta Wilna w świetle faktów i cyfr poświęć artykuł osobny.

Przedtem jednak chciałbym poruszyć jeszcze parę spraw zasadniczych, w pierwszym zaś rzędzie powieścić kilka słów o zadaniach gospodarki komunalnej wogóle.

Są to wprawdzie rzeczy na ogół znane, jednak pobieżne chociażby uprzątnienie ich siebie nie będzie zbędne.

Każde miasto nowoczesne musi wykonać szereg trudnych i skomplikowanych zadań, od rozwiązania których zależy zdrowie,

bezpieczeństwo i dobrobyt obywateli.

Najelementarniejszym z tych zadań jest zabrukowanie miasta i utrzymanie w czystości placów, ulic i chodników miejskich.

W związku z tem powstają kwestje — walki z kurzem, usuwania wszelkich brudów i nieczystości płynących z miejsc publicznych i domów prywatnych, a więc miasta organizują polewanie ulic, mycie chodników, budują specjalne zakłady dla spalania śmieci urzędzają kanalizację i wydają zarządzenia, obowiązujące każdego obywatela do dbałości o czystość miasta.

W wielu miastach europejskich istnieje przepisy obowiązujące, na mocy których dom nieskanalizowany nie jest uważany za ubikację mieszkalną; właściciel takiego domu nie tylko niema prawa ednajmować w nim mieszkań, lecz sam niema prawa go zamieszkać.

Trzeba zaopatrzyć obywatela w dostateczną ilość zdrowej i czystej wody do picia i mycia się i otopowataj wodociągi miejskie, muniipalne laźnie, kąpiele i pralnie.

Troska miasta o zapewnienie ludności zdrowych i świeżych produktów spożywczych wyraża się w budowie rzeźni, rynków i hal targowych, stacji badania mięsa, pracowni chemicznych i bakteriologicznych; poatem niektóre miasta próbują organizować muniipalny wydział chleba.

W dziedzinie ochrony zdrowia publicznego miasta muszą mieć nadto szpitale, domy izolacyjne, zakłady desygnacyjne i t. p. a w dziedzinie opieki społecznej utrzymywać ochrony, przytulni, domy noclegowe, tanie kucheń i bezpłatne jadłodziwie dla bezrobotnych.

Dziś nie można sobie wyobrazić większego miasta bez gazowni i elektrowni, lub bez tramwaju, który pe za swoją bespośrednią rolę środka komunikacyjnego, znakomicie ułatwia rozwiązanie kwestji mieszkaniowej.

Dbalość o zadrzewienie ulic, utrzymanie skwerów, parków i egrodoj miejskich stanowi również bardzo ważną gałąź gospodarki miejskiej; niektóre samorządy, zwłaszcza angielskie, skupują najstarsze i najbrudniejsze dzielnice i zabudowują je nowymi domami, nie niszcząc zresztą pamiątek historycznych; w dziele rezbudowy miast samorządy planują nowe dzielnice i budują tak zwane „miasta — ogrody”.

Nie mały jest również zakres działalności miejskiej w dziedzinie kultury i oświaty, zwłaszcza szkolnictwa powszechnego.

Wreszcie każde niemal większe miasto, jako ważny przedsiębiorca i pracodawca, ma do rozwiązania cały szereg bardzo nieraz skomplikowanych kwestji seajalnych.

Już z tego przeglądu pobieżnego widać jak obszerne są zadania gospodarki komunalnej.

Nawet administracja państwowa niezwiera w sobie tyle rozmaitych szczegółów, jak trudna i skomplikowana gospodarka miejska.

Słowa te wypowiedział znany badacz i autor „Rozwoju miast w wieku XIX” L. Weber.

Jest rzeczą oczywistą, że dla należytego wykonania tych wszystkich zadań potrzebna są ogromne środki materialne i sprężysty, praktyczny i fachowo zorganizowany aparat muniipalny.

O tych sprawach pomówimy następnym razem.

Marjan Daiwicki.

Sprawy Kościelne.

Jak znalazł zwłoki św. Wacława?

Z Pragi pisał: Od najdawniejszych czasów uprawiał naród czeski głęboki kult św. Wacława, tak w okresie początkowym katolicyzmu jak i w dobie reformatorskich dążeń husytyckich, w czasie których dodano do starego cheratu św. Wacława refren „Święty Wacławie, nie daj zginiąć nam ani pokoleniom przyszłym”. Także okres ucisku narodowego oddawał należąć cześć świętemu narodu, ten okres połączył kult jego ze swym losem politycznym. Imię św. Wacława było symbolem zjednoczenia narodowego i dążeń do niepodległości narodowej. Dlatego też politycyi wrogowie narodu patrzyli nieprzejawnym okiem na rozwój kultu świętego narodoewego. Jeszcze w ubiegłym stuleciu zabroniono historykom czeskim poszukiwać w kaplicy św. Wacława za jego grobem i zwłokami. Zakazy arcybiskupa praskiego nie stępnęły jednak na przeszkodzie namietności badań historycznych Kamila Hilberta. Rozpoczął on poszukiwania tajne na własną rękę. W czasie odnowienia kaplicy okazało się, że płyta grobowa

jest w stylu romańskim, co wskazywałoby na dobę Spythaiawia i że to właśnie jest najstarsze miejsce z całego kościoła. Od tej chwili nabrał Hilbert pewnością, że w kaplicy muszą być złożone zwłoki św. Wacława. Rozpoczął swą pracę i rzeczywiście po wykopaniu niewielkiej szczeliny natknął się na metalową trumnę. Badacz natychmiast przywołał kanonika dra Podlahę celem wspólnego szbadania, z jakiego materiału jest trumna sporządzona. Czy z ołowiu czy też z cyny. Trumna ołowiana byłaby rzeczywiście jeszcze z czasu Karola IV. Cyna zaś wskazywałaby na renesans. Ustalono, że trumna jest sporządzona z ołowiu, co było dowodem, że zwłoki św. Wacława zostały złożone tam, dzięki troskliwości jego wielkiego oziocia „Ojca ojczyzny” Karola IV. Arcybiskup praski udzielił Hilbertowi zupełnego pełnomocnictwa w dalszych jego poszukiwaniach. Gdy płytę grobową podniesiono zupełnie, ukazała się ogromna trumna, po otwarciu której znaleziono wewnątrz skrywkę metalową z kośćmi św. Wacława i ze srebrną tabliczką, na której były objaśnienia o zawartości skrywnki i osobista pieczęć Karola IV.

Z całej Polski.

Posłowie komunistyczni w Białymstoku.

Woloszyn i Rak Michajłow w dniu 6 grudnia r. b. białoruscy posłowie frakcji komunistycznej odbyli w sali teatru „Palace“ wiesi sprawozdanie, który wypadł wobec niezłego audytoryum, więcej niż biado. Charakterystycznym jest, iż ci posłowie białoruscy nie byli w stanie mówić po białorusku. Rak Michajłow mówił po polsku, od czasu do czasu, wplatając „ad hoc“ zrobione słowa białoruskie; „białoruski“ zaś poseł Woloszyn przemawiał po rosyjsku.

Sejm i Rząd.

Rewizja uposażeń.

Rada Ministrów zaleciła p. premierowi w porozumieniu z p. Min. Skarbu i zainteresowanych Ministerstw, aby poddał rewizji sprawę uposażeń w Polskiej Dyrekcji ubezpieczeń, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państ. Banku Rolnym, w Monopolach: spirytusowym i tytoniowym, a to w kierunku odpowiedzialnego ustanowienia poborów funkcjonarjuszów tych instytucji do poborów pracowników państwowych. Wnioski w tym kierunku będą złożone na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów.

Rząd bierze się do gospodarki samorządowej.

Dnia 16 b. m. pod przewodnictwem Nadwyznaczanego Komisarza Oszczędnościowego Wejewskiego Komitetu Nadwyznaczanego delegatów Ministra Skarbu do spraw oszczędności państwowych, na którym ustalono metodę działania, jaka będzie zastosowana obecnie przy dokonywaniu redukcji w każdym z ministerstw i w podległych im władzach.

Równocześnie ustalono zasadę oszczędności i reformy budżetu, jaka powinna być zastosowana w terytorjalnych Związkach komunalnych.

P. Karpiński nie ustąpi.

Z kół zbliżonych do Banku Polskiego dowiadujemy się, że p. prezes Karpiński nie zamiera zrezygnować dobrowolnie ze swego stanowiska, woli się poddać ewentualnie decyzji ministra skarbu, który może powołać komisję dla zarządzenia rewizji kwalifikacji prezesa Banku Polskiego i jego działalców.

Czy państwo uzyska 103 milionów złotych?

Państwowy Bank Rolny rozpoznał akcję ujawniania dłużników b. banków rosyjskich: szlacheckiego i włościańskiego, których należności, po przewalutowaniu, wynoszą około 103 milionów złotych.

Akcja banku napotyka jednakże na nieprzezwyciężone trudności, gdyż część dokumentów wywieziona została do Rosji, część zaś — zniszczona wskutek działań wojennych na terenie b. Królestwa Kongresowego.

Życie ekonomiczne.

G I E R D A.

WARSZAWA, 19 XII. (Pat.) — Belgja 43,10—43,21—43,99, Londyn 46,09 — 46,20—46,98, Nowy York 9,50 — 9,52 — 9,48, Paryż 86,86—86,95—86,77, Praga 28,16 i 8/4 — 28,24 — 28,09, Szwajcaria 183,50 — 183,96 — 183,04, Wiedeń 183,95 — 184,28 — 183,62, Włochy 88,48 — 88,49 — 88,81, Pożyżka dolara 65, (w złotych 617,50), kolejowa 85 — 80 — 85, 5 proc. pożyczka konwersyjna 43,50, 8%, konwersyjna 110.

Akcje: Bank Dyskontowy 5,80, Handlowy warszawski 2,00, Zabobni 1,00, Związku Spółek Zarobkowych 4,25—4,30, Słia i Swiatlo 0,23, Częstocice 0,90—1,10, Warszawskie Tow. Fabryk Cukru 1,80—1,85—1,80, Waresz. kopalnie węgla 1,40 — 1,45, Br. Nebel 1,40, Lilpep-Kau 1,51—1,57—1,55, Modrzewskie 2,40—2,75—2,65, Ostrowiec 8,75—8,70, Rudki 1,75—1,84, Starachowice 1,05—0,12, Żyrardów 7,10—7,60, Berkowski 0,69—0,70, Haberbusch i Schiele 5,00.

Handel polsko-rosyjski w listopadzie.

W miesiącu listopadzie przybyło z Rosji do Polski ogółem 182 wagonów towarowych, z czego przypada na rudę żelazną 94 wagony; ryby 28 wagonów; antracyt 7; mąki 2 i kawior 1.

Wysłane z Polski do Rosji ogółem 89 wagonów w tem maszyny rolnicze 86; parafiny 28, tkaniny bawełniane 19; naczynia emaljowane 13 i pozostałych ładunków 6. W tym samym czasie przeszło tranzytem przez Polskę z Rosji 386 wagonów, a do Rosji 468 wagonów.

Gimnazjum białoruskie w Wilnie rozsądkiem komunizmu.

Szczegóły aresztowań uczniów białoruskich.

Donosiliśmy przed kilku dniami o aresztowaniu uczniów gimnazjum białoruskiego w Wilnie za działalność antypaństwową. Obecnie dowiadujemy się, że w gimnazjum białoruskim, znajdującym się pod opieką dyrektora p. Ostrowskiego zorganizowaną była jacejka komunistyczna, której lokal mieścił się właśnie w omawianym gimnazjum. Do jacejki tej należeli prawie wszyscy uczniowie klas 6, 7 i 8ej.

Głównym kierownikiem tej jacejki był uczeń kl. 7-jej Julian Sakowicz, zaś najbliższymi pomocnikami byli: Leon Bobrowski i Janiel Kuzma. Ów Janiel wygłosił przemówienie w duchu komunistycznym na pogrzebie mes. Wróblewskiego. Jak się okazało jacejka komunistyczna wydelegowała Janiela do wygłoszenia przemowy. Po wypadku tym Janiel tropiony przez policję uciekł do Rosji, skąd obecnie powrócił. Janiel uczęszczał w Mińsku do szkoły komunistów agitatorów. Drugi z aresztowanych Bobrowski był redaktorem „Białoruskiej Niwy“ i za artykuły antypaństwowe podlegnięty został do odpowiedzialności sądowej. Sakowicz celem utwierdzenia na prowincji jacejki i komunistycznej wraz z niejakim Andryłowiczem z Osmitańskiego, zorganizował pod firmą biblioteki „Praswieta“ komunistyczną bibliotekę. Andryłowicz aresztowany został w chwili, gdy otrzymaną biblię komunistyczną z gimnazjum białoruskiego w ilości 500 egzemplarzy, oraz okólnik centralnego komitetu komunistycznej partji Białoruskiej wysyłając na prowincję.

Aresztowanie dwóch komunistów.

W dniu 19-ym b. m. władze policji zaaresztowały dwóch t. zw. techników komunistycznych, L. Kagana i Z. Mazasa; którzy zajmowali się organizacją gniszd komunistycznych w Wileńszczyźnie. Aresztowani podczas wielkiej obławy w październiku r. b. zbiegli do Rosji i do tego czasu byli poszukiwani listami gończymi. Obecnie powrócili do Wilna z instrukcjami otrzymanymi w Mińsku celem zorganizowania na miejscu zlikwidowanych nowych jacejek komunistycznych.

Kronika wileńska.

Wiadomości kościelne.

— Otrzeźwienie. Kurja Metropolitana Wileńska ostrzega wiernych przed oszustami roznoszącymi po domach opłatki, niektórzy bowiem z nich nie tylko nie mają nic wspólnego z parafją, w której grają, ale nawet wogóle z Kościołem Katolickim.

Opłatek wigilijny jest to chleb, poświęcony, którym Proboszcz dzieli się ze swoimi Parafjanami, rozsyłając takowy przez zakrystyjan, to też jedynie i wyłącznie zakrystyjanowi kościoła parafjalnego przysługuje prawo roznoszenia opłatki w granicach danej parafji.

Urządowe.

— Wileński Urząd Miar informuje: Webove tego, że prawomocność cech legalizacyjnych na narzędziach mierzonych zalegalizowanych w 1928 roku, wygasa z dnem 31 grudnia r. b. i narzędzia te bez ponowienia cech legalizacyjnych nie mogą być używane w obrocie publicznym w 1929 roku, Urząd Miar ponawia wezwanie do bezwzględnej zgłaszania wymienionych narzędzi do legalizacji, uprzedzając, że zbyt długi nawał pracy w Urzędach Miar po Nowym Roku, zmusi zgłaszane masowo do legalizacji narzędzia przetrzymywać dłuższy czas, gdyż zachowane będzie kolejność przy wykonywaniu legalizacji.

Szczególnie zwraca się na powyższe uwagę opłak i wogóle przedsiębiorców posiadających jedyny komplet narzędzi mierzniczych z cecha 1928 r.

Ujawnione w 1928 roku w obrocie publicznym narzędzia mierznicze z cechami legalizacyjnymi 1928 roku będą bezwzględnie zatrzymywane jako nielegalne.

Z miasta.

— Nowy cennik. — Masz tu, że nusi, nowy cennik, jaki władze ustanowiły, żeby bronić ludność przed wyzyskiem ze strony paskarzy. Przypuszczam, że, mając teraz w ręku nowy urzędowy cennik, będziecie mogli porobić znaczne oszczędności w budżecie domowym, co da ci możność...

Tu dalszy ciąg kwiściowej wymowy pana małżonka przerwał w górne tony biegnący okrzyk pani domu.

— Co?!! oszczędności Patrz, co „oni“ ci bilbil cztaj!

— Ale, co żonczko, co? — dopytywał niese już skonfundowany pan domu.

— No, czyt nie widzisz?

Chleb białki kilo 0,55
Masło deserowe 8,30
Masło kuchenne 6,00
Jaja sztuka 0,25

Otoż, wiesz, że chleb płaci się 58, masło najwyborowsze 8,00, kuchenne 5,00, jajs...

— Proszę panil wtrącić się do rozmowy Marysia — Chleb można dostać bardzo dobry po 50 nawet, a jaja po 20, a nawet u bab, to i taniej...

— Więc, ktoś ci dal ten cennik, mój panie? — groźnie zaczęła małżonka.

— Ależ, nie gniewaj się aniłku... To widzisz, „Urząd do walki z lichwą i spekulacją“ w porozumieniu z przedstawicielami kupców ustanowił go... Widzisz, „Urząd“ po sklepach i targach nie chodzi, a „komitet obywatelski“, na te wiesz przecie, że...

— Ależ to jest posuwanie cen w górę, które i bez urzędowego cennika poleciały w górę, jak szalona, a teraz urzędowy cennik ośmieli paskarzy do jeszcze większego wyzysku. To jest niegodne... to jest...

— Żenol — wrzasnął wystraszony żonko! — cicho na miły Bóg! bo jeszcze kto usłyszy i zrobi protekul o obrazę władzy!...

fowicz wygłosił odczyt p. t. „Fortepjan i jego literatura“ (Część III) z ilustracją muzyczną p. Heleny Heb-Kossakowskiej. Wstęp 50 gr., dla młodzieży 20 gr.

— Sprawa redukcji budżetu U. S. B. Jak nas informuje sekretarjat uniwersytetu, w sprawach związanych z redukcją budżetu U. S. B. wyjechali do Warszawy prorektor Dzwulski, dziekan Orłowski na konferencję w ministerstwie oświaty. Decyzja w sprawie redukcji budżetu nastąpi w ciągu najbliższych dni. (y)

Sprawy wojskowe.

— Urlopy świąteczne w wojsku. Na podstawie rozkazu dziennego Min. Spr. Wojskowych i rozkazu D. O. K. III. Komendant Obozu Warownego Wilno zezwala udzielać urlopy świąteczne szeregowym z okazji świąt Bożego Narodzenia w okresie rozszerzonym 15-ście dniowym, t. zn. w 2-oh turach po 15 dni. Czas urlopow świątecznych trwać będzie od dn. 20-go grudnia do dn. 20-go stycznia. Urlopownicy jadą wyłącznie na własny koszt. (l)

— Szczepienie ochronne dla wojskowych. Z rozporządzenia Min. Spr. Wojsk. organizuje się w Wilnie szczepienie ochronne przeciw plonicy dla dżelci wojskowych (oficerów, podoficerów zawodowych). W garnizonie Wileńskim otwiera się 8 stacje szczepień: 1) stacja szpitala O. W. Wilno, 2) ambulans 5 p. p. leg., 3) w Nowo Wileży. Ogółce kierownictwo szczepienia objmie m. lek. Malanowicz ze szpitala O. W. Wilno, do którego należy się zwracać po wszelkie informacje w tej sprawie. (l)

— Licytacja wybrakowanych koni utaszkich. Dnia 22-go grudnia o godz. 10-jej rano odbędzie się na rynku Kalwaryjskim licytacja wybrakowanych koni 18 p. ułanów. (l)

Z życia stowarzyszeń.

— Opłatek w Sokole. Już to za zasadę można uważać, że wszystkie uroczystości w „Sokole“ udają się doskonale. Składa się na to serdeczna gościnność gospodarzy i ta szerszopolska atmosfera, bez stycznych styki i konwenansów, mroczących nimi gości, a męczących gospodarzy. Tu jest wręcz przeciwnie i dlatego jest miłe i wesole.

Tak też było i na tradycyjnym „opłatku“, który zgromadził sto kilkudziesięciu osób, wśród których, oprócz starych znajomych, zauważyliśmy poraz pierwszy delegację stowarzyszenia Dawberczyków i Młodzieży Wszepolskiej. Jest to najlepszy dowód, że „Sokol“ przemienia wśród pokrewnych duchowe organizacyi.

Uroczystość rozpoczęła chórb pod batutą drh. Hieswicza marszem sekwelów, pozem zajęto miejsce przy długich w parę rzędów stołach, zastawionych świątecznymi łakociami i opłatkami. Historię opłatki w Polsce przedstawił zebrany J. E. ks. biskup Baudurski, przechodząc następnie do porównań, jak obchodzono święta przed wojną a jak obecnie i składając wszystkim zebrany życzenie pomyślności. „Sekolewi“ świetnego rozwoju. Zmawia się opłatkami i składanie wzajemnie sobie życzeń trwało czas dłuższy, pozem zaczęła się „herbatka“, urozmaicona muzykami i pieśniami p. Telmasteckiego (wielonoce), p. Kestewicza (baryt n. traba), prof. Galkowskiego (fortepjan) i chóru sokolego (przebieżne kolendy). A potem... zaczęli drahawie Sarmaci de serce przemawiać, ducha podnosić, wiarę i nadzieję krzepić. Mówił więc b. prezes Swierzyński, drh. Piotrowski z apelem do młodzieży wszepolskiej, odpowiadał prezes także Kolesiński i t. d. i t. d. a wszystkie te przemówienia oparte na tle miłości i ofiarności dla Ojczyzny z aplauzem przyjmowane były przez słuchaczy, żywo solidaryzujących się z mówcami. „Czelem“!

— Ze Stow. Urzędników Państwowych. W niedzielę, dnia 20-go grudnia r. b. odbędzie się posiedzenie i otwarcie nowego lo-salu Stowarzyszenia Urzędników Państwowych przy ul. Ad. Mickiewicza 9, zakończone działem koncertowym.

Wszyscy członkowie Stowarzyszenia proszeni są o jaknajwcześniejsze przybycie na powyższą uroczystość, jak również miłe będą widziani goście wprowadzeni.

Posiątek o godz. 7 1/2 wiecz.

Sprawy akademickie.

— 2 Młodzieży Wszepolskiej. We wtorek dnia 22 b. m. o godz. 8 m. 30, odbędzie się tradycyjne wieczorne wigilijna w lokalu własnym Trocka 11. Zapasy i szczegóły w Sekretarjacie.

— Złożenie przysięgi lekarskiej. W poniedziałek dnia 21 grudnia b. r. o godz. 6 wieczorem w sali kolumnowej Uniwersytetu odbędzie się uroczyste złożenie przysięgi lekarskiej przez absolwentów wydziału lekarskiego U. G. B.

Przed południem odbędzie się dla absolwentów uroczyste nabieżenie.

Jest to już druga grupa absolwentów wydziału lekarskiego, ja-

ką wypuszcza wkraszona wszepolska Batorowa. (y)

— Konferencja kół prowincjonalnych. W dniach 19 i 20 b. m. odbywa w Krakowie obrady konferencja prezesów Zrzeszeń akademickich kół prowincjonalnych. Konferencja ma na celu omówienie szeregu spraw związanych z organizacją i pracą młodzieży prowincjonalnej zgrupowanej w Kolach. (y)

Sprawy szkolne.

— Kursa dokształcające dla nauczycieli. Z upoważnienia ministerstwa oświaty i wyznań religijnych, Kuratorium okręgu szkolnego wileńskiego zorganizowało kursy dokształcające w liczbie dwóch dla nauczycieli szkół średnich.

Jeden z tych kursów obejmuje geografję fizyczną, wykładaną przez prof. Z. Fedorowicza, drugi zaś zootechniczny prowadzony jest przez p. Bonkiewicza.

Wykłady odbywają się w pracowni przyrodniczej przy zbiegu ul. Zawalnej i M. Pohulanki.

Na kursy te, które rozpoczęły się w miesiącu bieżącym zapisało się po 30—40 słuchaczy. (r)

— Brak księży katechetów. W wileńszczyźnie, pomijając m. Wilno, prawie że w 70 proc. z ogólnej ilości szkół, wykład religii prowadzi sami nauczyciele. Tak na przykład w pow. Wileńsko-Trockim na przeszło 250 szkół wykłady religijne prowadzi księża katecheci zaledwie w 92 szkołach. (e)

— Akcja oszczędnościowa. Kuratorium szkolne wydało polecenie poszczególnym inspektorom szkolnym, aby w związku z akcją oszczędnościową wstrzymali czynienie wszelkich zakupów tak zw. rzeczowych.

O ile zaś pomimo tego zakupy te będą uskutecznione, władze szkolne rachunków za nie regulować nie będą.

Rozporządzenie to najdokładniej odbiło się na szkolnictwie powzeczonym w wileńszczyźnie, w którym stan pomocy naukowych kilkakrotnie jest uboższy niż w innych dzielnicach Polski.

Jako przykład dodamy, że gdy w innych kuratorjach mapy znajdują się prawie że w każdej szkole są np. na pow. Wil.-Trocki ostatnio, na przeszło 250 szkół, przysłano zaledwie 5 map. (e)

Odczyty.

— Odczyt o narcyzarstwie. Związek Prasy Sportowej, urządza wspólnie z sekcją sportową Bratniej Pomocy Młodzieży Akademickiej U. S. B. w Wilnie, w poniedziałek 21 b. m. odczyt o narcyzarstwie, ilustrowany 150 przerozami. Odczyt wygłosi znany narcyzar, profesor Wielecki. Pe odczytu wyświetlony będzie film narcyzarski, długości 400 metrów. Początek odczytu, ze względu na udział szkół o godz. 11 przed południem w Sali Miejskiej. Wstęp 50 gr., dla młodzieży prowadzony grupami—25 gr.

— Pogadanka dla uczniów szkół powzecznych. W niedzielę dn. 20 grudnia r. b. o godz. 6-jej wiecz. w lokalu Demu Ludowego Polskiej Masyerji Szkolnej przy ul. Nowa Aleja 2, odbędzie się odczyt dla uczniów szkół powzecznych ilustrowany obrazami świetlnymi na temat: „Pochodzenie soli“ wygłosi p. Teka.

Sprawy administracyjne.

— Inspekcja ekspozytury śledczej. Nadkomisarz Jan Janowski z polecenia komendy okręgowej pol. państw. przeprowadza obecnie szczegółową inspekcję ekspozytury śledczej m. Wilna. (r)

Sprawy kolejowe.

— Kontrola świąteczna. W związku ze zbliżającymi się Świątami Bożego Narodzenia, przez Dyrekcję Kolejową int. Staszowski polecił urzędnikom kontrolującym nie tylko oddziały lecz i dyrekcję przeprowadzanie stałej kontroli ruchu pociągów osobowych i służby linowej.

Pracownicy ci, stosownie do wypracowanego planu, objężdżać będą wszystkie odcinki w okręgu dyrekcyj. (ze)

— Wprowadzenie rozkładu jazdy na rok 1928/27. Wprowadzenie nowego rozkładu jazdy na rok 1928/1927, opracowanego szczegółowo na ostatecznej konferencji w Ministerstwie Kolei, w Warszawie, wyznaczono na dzień 15 maja 1928 roku. (ze)

— Wstrzymanie przyjęcia na kole. Na mocy rozporządzenia Ministerstwa Kolei, zostały wstrzymane wszelkie przyjęcia do służby na kole. (ze)

Różne.

— Państwowa Loteria Dobroczynna. Każdy nabywający los 7-jej Państwowej Loterii Dobroczynnej przychylił się do użycia niedeli bliźniego, a sobie w szczególnym wypadku zapewni przysiężkę bez troski, wygrywając 22 grudnia b. r. 20.000 zł., 5.000 zł. i wiele innych wygranych. Cena losu tylko 4 zł.

— Komitet „Chleb dzieciom“ nienależny unieważnia kwituryz opieczętaną okrągłą pieczęcią Komitetu seria LXXXIV N 801—

Najlepsze w świecie Szwedzkie **KALOSZE**

„GISLAVED“

! specjalnie zniżone ceny !

Dom H. - K.

„Haisz“

Wilno, Trocka 11, tel. 438. (w podwórzu).

900 zgubionych dnia 16.XII. r. b. w okolicy ul. Popławskiej i Zareczna.

Zaskawy znalazła zechce zwrócić do Sekretarjatu Wielka 84—4, od 5 do 7 wiecz.

Teatr, muzyka i sztuka.

— Repertur świąteczny Reduty: Środa, 28-go o 8-jej: „Wyzwolenie“ Wyspańskiego.

Piątek, 28-go (I święto) „Wyzwolenie“, o 8-jej wiecz.

Sobota 28-go (II święto) o 4-jej „Po Wilji“, Pieśni i kolendy inscenizowane.

Sobota 26-go (II święto) o 8-jej „W małym demku“ Kitznera.

Niedziela 27-go o 4-jej „Po Wilji“, Pieśni i kolendy.

Niedziela 27-go o 8-jej „Wyzwolenie“.

Poniedziałek 28-go „Uleki mi przepióreczka“ Zeramskiego o 8-jej wiecz.

Wtorek 29-go o 8-jej „Nowy Den Kiszot“ Fredry i Moniuszki.

Środa 30-go o 8-jej „Usieklia mi przepióreczka“.

Czwartek 31-go o 6-jej „W małym demku“.

Czwartek 31-go o 9-jej „Dom otwarty“ Baluckiego.

Piątek 1-go stycznia o 12-jej „Po Wilji“, Pieśni i kolendy.

Piątek 1-go stycznia o 4-jej „Nowy Den Kiszot“.

Piątek 1-go stycznia o 8-jej „Wyzwolenie“.

Kasa zamawiają w biurze podróży „Orbis“ (Mickiewicza 11) sprzedaje bilety od godz. 18-jej do 16-30. Organizacje pragnące korzystać z ulg zechcą zwracać się do Zarządu Reduty od godz. 18-jej do 15-jej. Zespół Reduty uprasza gości o wcześniejsze przybywanie, ponieważ po rozpoczęciu przedstawienia drzwi na widownię będą bezwzględnie zamknięte. Ceny miejsc w szluzach.

W poniedziałek jutrzejszy o godz. 8,30 wiecz. w Sali Miejskiej p. Mieczysław Limanowski wygłosi odczyt o „Wyzwoleniu“ Wyspańskiego p. t. „Pochodnie wędł“.

Wyjątki z „Wyzwolenia“ reżyserowane będą członkowie Zespołu Reduty. Biety w cenie 50 gr. i 25 gr. sprzedaje kasa Sali Miejskiej.

Handel i przemysł.

— Ceny na zboże i produkty rolne w piątek, dn. 18 grudnia, były następujące: żyto w porównaniu z zeszłym tygodniem podniosło się z 27—29 do 29—30 zł. na 100 kg., pszenica z 36—42 do 42—45, owies z 25—29 do 27—30, jęczmień browarny 32—35 (bez zmiany), jęczmień na kasę z 30—32 do 32—35, grzech biały z 38—46 do 45—50, szary 28—38 (bez zmiany), otręby żytnie z 18—20 do 20—24, pszenne—brak, siane 10—12 (bez zmiany), ziemniaki z 10—11 do 10—12, masło 7 1/2—8 1/2 (bez zmiany). Tendencja chwisna.

Na rynku pojawiła się czerwana konieryna, nazianna w cenie 50—55 zł.

— Spadek cen na zboże. W związku z ustaleniem się drogi ostatnie wzmożł się dowóz zboża do miasta, co spowodowało spadek cen na zboże. (e)

— Przedłużenie godzin handlu. Dn. 19 b. m. zarząd stow. kupców i przemysłowców otrzymał przybyłą prośbę i opieki społecznej w sprawie przedłużenia godzin handlu i pracy w czasie przedświątecznym. Webove trze sklepy otwarte będą dziś w niedzielę od godz. 1 do 6, następnie od poniedziałku do środy włącznie w godz. od 9 z rana do 9 wiecz. We czwartek do godz. 7-mej.

Sprawy rolnicze.

— Nowy skład Okręgowej Komisji Ziemskiej w Wilnie. W dniu 4 b. m. wygłosi mandaty członków Komisji Ziemskiej, powołanych w charakterze przedstawicieli od rolników i berolnych. Na wniosek więc Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Wilnie pan Minister Reform Rolnych mianował na przeciąg dwóch lat w myśl art. 14 Ustawy z dnia 11-XIII—1928 r. członkami i zastępcami członków Okręgowej Komisji Ziemskiej następujących przedstawicieli od rolników i berolnych.

1) Od większej własności: Jan Rafal Siniak—jako członek Hipolit Gieszewski—jako zastępca członka.

2) Od małej własności: Beniafay Baranowski, Alfons Jozan, Władysław Kamiński jako członkowie; Paweł Aleksiuk, Ignacy Hajkowiec, Edward Taurogiński—zastępcy.

8) Od bezrolnych robotników rolnych: Stanisław Pławski poseł na sejm i Augustyn Stankiewicz jako członkowie; Stanisław Sadowski, Bolesław Pieńkowski — zastępcy. Delegatami odnośnych ministerstw i władzy administracyjnej II Instancji zostali poprzedni członkowie. Przewodniczącym komisji z urzędu jest Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Wilnie p. Alfred Naleszkiewicz. Pierwsze posiedzenie nowoukonstytuowanej komisji odbyło się w dniu 18-go b. m. (k)

Kronika policyjna.
— Szeregów fałszerstwa ozuku na 25,000 zł. W związku z wiadomością podaną w numerze wczorajszym o ujęciu bandy fałszerzy ozuku skrajowej dyrekcji lasów państwowych w Wilnie, dowiadujemy się o nowych szeregach: Wczoraj do ekspozytury śledczej na m. Wilne przywieziono głównego sprawcę i infejatera fałszerstwa Michała Jacuńskiego, schwytanego na granicy sowieckiej w okolicach Kraenego, przez patrol K.O.P. w chwili gdy ten zamierzał przedostać się do Rosji. Przy zatrzymanym znaleziono 879 dolarów i 75 rubli w złocie. Nim Jacuńskiego doprowadzono do Wilna, ekspozytura śledcza już na miejscu zarządziła aresztowania młodzieńców, na których poprzednio zwróciła uwagę. Nazwiska ich podaliśmy wczoraj. Aresztowani narazie twierdzą, że nie wiedzą o fałszerstwie, lecz w toku dochodzenia jeden z nich, Jan Jurgielewicz przyznał się, iż za czkiem podrobionym przez Jacuńskiego podniósł z kasy P.K.O. w Warszawie 25,000 zł. Pozostali zaś, jako kolekcji, depuszczeni zostali do tajemnicy, no i pewnych syków. Sprawczy Jacuński, badany w urzędzie śledczym, zaprzeczył kategorycznie, lecz skonfrontowany z Jurgielewiczem przyznał się. (r.)
— Niefortunnym złodzieje. P. Aleksandrowi Kuszelewskiemu (ul. Jakóba Jasińskiego) skradzione wędliny, lecz sprawcę w osobie Michała Worebowa (ul. Jasna 17) zatrzymane. Wędliny zwrócono poškodowanemu.
— Z okuciami p. i. K. Sztral, ul. Wielka 2, skradziono bilę bilardową, wartości 100 zł. Złodziei: Józefa Łukaszczyka i Władysława Dytkę zatrzymano i bilę odebrano.
P. Aleksandrowi Aramewiczowi (ul. Tatarska 12) skradziono 2 zegarki i pierścione. Kradzieży dopuściła się Antonina Kongiel bez st. miejsca zamieszkania, którą aresztowano, a rzeczy odebrano. (r.)

patrol K.O.P. w chwili gdy ten zamierzał przedostać się do Rosji. Przy zatrzymanym znaleziono 879 dolarów i 75 rubli w złocie. Nim Jacuńskiego doprowadzono do Wilna, ekspozytura śledcza już na miejscu zarządziła aresztowania młodzieńców, na których poprzednio zwróciła uwagę. Nazwiska ich podaliśmy wczoraj. Aresztowani narazie twierdzą, że nie wiedzą o fałszerstwie, lecz w toku dochodzenia jeden z nich, Jan Jurgielewicz przyznał się, iż za czkiem podrobionym przez Jacuńskiego podniósł z kasy P.K.O. w Warszawie 25,000 zł. Pozostali zaś, jako kolekcji, depuszczeni zostali do tajemnicy, no i pewnych syków. Sprawczy Jacuński, badany w urzędzie śledczym, zaprzeczył kategorycznie, lecz skonfrontowany z Jurgielewiczem przyznał się. (r.)
— Niefortunnym złodzieje. P. Aleksandrowi Kuszelewskiemu (ul. Jakóba Jasińskiego) skradzione wędliny, lecz sprawcę w osobie Michała Worebowa (ul. Jasna 17) zatrzymane. Wędliny zwrócono poškodowanemu.
— Z okuciami p. i. K. Sztral, ul. Wielka 2, skradziono bilę bilardową, wartości 100 zł. Złodziei: Józefa Łukaszczyka i Władysława Dytkę zatrzymano i bilę odebrano.
P. Aleksandrowi Aramewiczowi (ul. Tatarska 12) skradziono 2 zegarki i pierścione. Kradzieży dopuściła się Antonina Kongiel bez st. miejsca zamieszkania, którą aresztowano, a rzeczy odebrano. (r.)

patrol K.O.P. w chwili gdy ten zamierzał przedostać się do Rosji. Przy zatrzymanym znaleziono 879 dolarów i 75 rubli w złocie. Nim Jacuńskiego doprowadzono do Wilna, ekspozytura śledcza już na miejscu zarządziła aresztowania młodzieńców, na których poprzednio zwróciła uwagę. Nazwiska ich podaliśmy wczoraj. Aresztowani narazie twierdzą, że nie wiedzą o fałszerstwie, lecz w toku dochodzenia jeden z nich, Jan Jurgielewicz przyznał się, iż za czkiem podrobionym przez Jacuńskiego podniósł z kasy P.K.O. w Warszawie 25,000 zł. Pozostali zaś, jako kolekcji, depuszczeni zostali do tajemnicy, no i pewnych syków. Sprawczy Jacuński, badany w urzędzie śledczym, zaprzeczył kategorycznie, lecz skonfrontowany z Jurgielewiczem przyznał się. (r.)
— Niefortunnym złodzieje. P. Aleksandrowi Kuszelewskiemu (ul. Jakóba Jasińskiego) skradzione wędliny, lecz sprawcę w osobie Michała Worebowa (ul. Jasna 17) zatrzymane. Wędliny zwrócono poškodowanemu.
— Z okuciami p. i. K. Sztral, ul. Wielka 2, skradziono bilę bilardową, wartości 100 zł. Złodziei: Józefa Łukaszczyka i Władysława Dytkę zatrzymano i bilę odebrano.
P. Aleksandrowi Aramewiczowi (ul. Tatarska 12) skradziono 2 zegarki i pierścione. Kradzieży dopuściła się Antonina Kongiel bez st. miejsca zamieszkania, którą aresztowano, a rzeczy odebrano. (r.)

patrol K.O.P. w chwili gdy ten zamierzał przedostać się do Rosji. Przy zatrzymanym znaleziono 879 dolarów i 75 rubli w złocie. Nim Jacuńskiego doprowadzono do Wilna, ekspozytura śledcza już na miejscu zarządziła aresztowania młodzieńców, na których poprzednio zwróciła uwagę. Nazwiska ich podaliśmy wczoraj. Aresztowani narazie twierdzą, że nie wiedzą o fałszerstwie, lecz w toku dochodzenia jeden z nich, Jan Jurgielewicz przyznał się, iż za czkiem podrobionym przez Jacuńskiego podniósł z kasy P.K.O. w Warszawie 25,000 zł. Pozostali zaś, jako kolekcji, depuszczeni zostali do tajemnicy, no i pewnych syków. Sprawczy Jacuński, badany w urzędzie śledczym, zaprzeczył kategorycznie, lecz skonfrontowany z Jurgielewiczem przyznał się. (r.)
— Niefortunnym złodzieje. P. Aleksandrowi Kuszelewskiemu (ul. Jakóba Jasińskiego) skradzione wędliny, lecz sprawcę w osobie Michała Worebowa (ul. Jasna 17) zatrzymane. Wędliny zwrócono poškodowanemu.
— Z okuciami p. i. K. Sztral, ul. Wielka 2, skradziono bilę bilardową, wartości 100 zł. Złodziei: Józefa Łukaszczyka i Władysława Dytkę zatrzymano i bilę odebrano.
P. Aleksandrowi Aramewiczowi (ul. Tatarska 12) skradziono 2 zegarki i pierścione. Kradzieży dopuściła się Antonina Kongiel bez st. miejsca zamieszkania, którą aresztowano, a rzeczy odebrano. (r.)

OFIARY
złożone w Administracji „Dziennika Wileńskiego“:
Dla wysiedleńców z Litwy R. Z. 5 zł.
Dla najbardziej potrzebujących Tow. Pań Młodzież Sw. Wincentego z Paulo, Czyni-kowski Kajetan 10 zł.
Dla ochrony Serca Jezusowego, bezimienne 5 zł.
Na Schronisko nauczyielskie, zamiast kwiatów na grób s. p. Eugenii Sadowskiej M. Aleksandrowicz i F. S. 2 zł.
Dla wdowy po s. p. Zająkowskim prowdowcy VIII Kursu Szkoły Okręgu 10 go styczeń 1941.

Sala Miejska — Ostrobramska Nr. 5
Dział Kulturalno-Oświatowy Magistratu m. Wilna
21-go grudnia 1923 r. w poniedziałek o godzinie 8.30 wiecz.
W związku z oznaczeniem na dzień 23 b. m. pierwszym przedstawieniem w Teatrze na Pohulanie
MIECZYSLAW LIMANOWSKI
Współkierownik zespołu Reduty

mówić będzie o temat:
„POCHODNIE WĘŻ“
(O „Wyzwoleniu“ Wyspiańskiego)
Odczyt uzupełniający reocytację fragmentów „Wyzwolenia“ w wykonaniu członków Zespołu Reduty
Bilety w cenie 50 gr. i 25 gr. są do nabycia w Kasie Kinematografu Kulturalno-Oświatowego (ul. Ostrobramska 5) w niedzielę 20-go i poniedziałek 21-go grudnia od godziny 10 ej rano do 9 ej wieczór.

Hurtownia
Papierni i Materiałów Piśmiennych
p. f. „PAPIER“ Sp. Akc.
Wilno, Zawalska 13, Tel. 501.
Poleca:
Weselkie artykuły kancelaryjne i szkolne. Na zbliżające się Świątki bibulka kolorowa, krepa, sorwoki bibuła i deseniowa. Wyjątkowo sprzedaż wyrobów Tow. Akc. Mirkowskiej Fabryki Papieru. Fabryczna sprzedaż wyrobów Fabryki Chemicznej M. Lecczyński i S-ka Sp. Akc. Własna wytwórnia zeszytów, brulionów i lanych artykułów introligatorskich. Duszny wybór kalendarzy na nowy 1926 r. 908

Ogłoszenie.
Do Rejestru Spółdzielni Sadu Okręgowego w Wilnie w dniu 11-go grudnia 1923 roku pod Nr. 218 włącznie wpis dodatkowy:
R. H. C. — 218, Firma: „Spółdzielnice Stow. Spożywców „Mrówka“ w Wilnie z odpowiedzialnością udziałami“.
Udział wynosi 10 zł. Zarząd obecnie stanowią: Oseława Sienkiewicz, Michał Iwaszkiewicz i Edward Melech. 2310

Miejski Kinematograf
Kulturalno-Oświatowy
Sala Miejska (ul. Ostrobramska 5).

Dzisiaj będzie wyświetlany oryginalny francuski film, ostatnie III i IV serie — razem 8 rozdz. **ROBINZON KRUZOE**
sensacyjne przygody nieustraszonego żeglarsza, podług nieśmiertelnego arcydzieła Daniela Defoe w 2 ch epokach.
Epoka II ga w 20 lat później.

Rozdział X. Trzęsienie ziemi. Rozdział XIV. Magda. XI. Piętaszek. XV. Śmierć Piętaszka. XII. Kto pod kim dołki kopie. XVI. Na wschodzie. XIII. Powrót do domu. XVII. W Syberji. Kasa czynna w niedzielę od godz. 2 1/2, w inne dni od g. 3 1/2. Początek seansu: w niedzielę od g. 3 1/2 i inne dni od g. 4-4 1/2. Cena biletów: Parter 50 gr., Amfiteatr i Balkon 25 gr.

Obwieszczenie.
Na podstawie decyzji Urzędu Skarbowego na pow. Wileńsko-Trocki, niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości, iż w dniu 29.XII.1923 roku w Urzędzie Skarbowym na pow. Wileńsko-Trocki W. Pohlanka Nr. 10, pok. 31, o godzinie 12-jej obędzie się licytacja majątności należącej do Nowo-Wileńskiej fabryki masy drzewnej w Kuesku ryskach i składającej się z papieru pakowego 22,500 kg., samochodu osobowego, maszyny do pisania, kasy ogniwoładowej i szafy, oszacowanej na sumę 6780 zł. na pokrycie zaległości skarbowych w kwocie 13 908,89 zł. 779-2

Pracownia Kopjowania Planów
na światłościąm posylnym papierze, nawet w pochmurne dni, do największych rozmiarów (1m x 3m). Wykonanie terminowe (1-3 dni). Zamówienia z prowinji satysfakcją posata. Ceny dostępne. Kopje planów dają możność racjonalnego drogie plany są kalka-kab, gdyż w zupełności zastępują oryginały. Ulles Dobra (w pobliżu Zakrętowej Nr. 6. Inż. M. Krapowicz

Kino-Teatr **„HELIOS“**
ul. Wileńska 38

pod tyt. **„OTWARTE GAŁA NOC“**
Na scenie (nad program) **Feliks Amors** i humorysta **A. Szpakowski.**

Obwieszczenie.
Na podstawie decyzji Urzędu Skarbowego na pow. Wileńsko-Trocki, niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości, iż w dniu 29.XII.1923 roku w Urzędzie Skarbowym na pow. Wileńsko-Trocki W. Pohlanka Nr. 10, pok. 31, o godzinie 12-jej obędzie się licytacja majątności należącej do Nowo-Wileńskiej fabryki masy drzewnej w Kuesku ryskach i składającej się z papieru pakowego 22,500 kg., samochodu osobowego, maszyny do pisania, kasy ogniwoładowej i szafy, oszacowanej na sumę 6780 zł. na pokrycie zaległości skarbowych w kwocie 13 908,89 zł. 779-2

Masło solone zł. 6 20 kilo, Szynki wieprzowe, kiełbasy i inne wędliny wiejskie, oraz sery litewskie, miód naturalny, poleca Mleczarnia przy Hotelu Europejskim ul. Dominikańska 2. 4504-2

KINO-TEATR **„LUX“**
ul. Mickiewicza Nr. 11.

Dzisiaj i jutro znakomite polskie arcydzieła (supelnie nowy egzemplarz) **Jadwiga SMOARSKA, Józef WĘGRZYN i Kazimierz JUNOSZA STRPOWSKI.** Ceny od 30 gr. Tragedja w 8 aktach w rolach głównych: Pockatok o godz. 8 i 10 wiecz.

Obwieszczenie.
Na podstawie decyzji Urzędu Skarbowego na pow. Wileńsko-Trocki, niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości, iż w dniu 29.XII.1923 roku w Urzędzie Skarbowym na pow. Wileńsko-Trocki W. Pohlanka Nr. 10, pok. 31, o godzinie 12-jej obędzie się licytacja majątności należącej do Nowo-Wileńskiej fabryki masy drzewnej w Kuesku ryskach i składającej się z papieru pakowego 22,500 kg., samochodu osobowego, maszyny do pisania, kasy ogniwoładowej i szafy, oszacowanej na sumę 6780 zł. na pokrycie zaległości skarbowych w kwocie 13 908,89 zł. 779-2

AKUSZERKA
M. LAKNEROWA
Przyjmuje od godz. 9 do 7 w. Kaszubska 7 m. 5. W.Z.P. 65 3454

Kino Kameralne **„Polonja“**
Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

Ostatnie wszechświatowe sławy arcydzieło podług słynnej powieści **Claudy Farrera** „Valle d'Armes“
Na scenie ulubione „publiczności“ Warszawskiej satyryk humorysta **Wacjo Zwidlicz,** artystka opery **Julja Jędrzejewska.**

Obwieszczenie.
Na podstawie decyzji Urzędu Skarbowego na pow. Wileńsko-Trocki, niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości, iż w dniu 29.XII.1923 roku w Urzędzie Skarbowym na pow. Wileńsko-Trocki W. Pohlanka Nr. 10, pok. 31, o godzinie 12-jej obędzie się licytacja majątności należącej do Nowo-Wileńskiej fabryki masy drzewnej w Kuesku ryskach i składającej się z papieru pakowego 22,500 kg., samochodu osobowego, maszyny do pisania, kasy ogniwoładowej i szafy, oszacowanej na sumę 6780 zł. na pokrycie zaległości skarbowych w kwocie 13 908,89 zł. 779-2

Piękność. Powab.
Analiza na twarz, bluz, ręce i inne pozostałe nieznacznie kosmetyczne nowości. Zadzajcie katalogów, zażą-żającie znaczek pocztowy. Labor skrytka pocztowa Nr. 61 Bydgoszcz

D.H.F. MIESZKOWSKI
SP. Z OGR. ODP.
ul. MICKIEWICZA 23, Tel. 2-99.
Nowości
Na sezon zimowy:
Materiały na kostiumy i suknie damskie. Materiały na ubrania i palta męskie. Jedwabie gładkie i deseniowe. Ubrania i palta męskie gotowe i na zamówienie. Materiały meblowe. 794-2

WATOLINA
czysto wełniana w najlepszym gatunku w różnych kolorach
zł. 6,80 za metr.
D.H.F. MIESZKOWSKI
sp. z ogr. odp.
ul. A. Mickiewicza 23, tel. 2-99.
795-2

Obwieszczenie.
Na podstawie decyzji Urzędu Skarbowego na pow. Wileńsko-Trocki, niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości, iż w dniu 29.XII.1923 roku w Urzędzie Skarbowym na pow. Wileńsko-Trocki W. Pohlanka Nr. 10, pok. 31, o godzinie 12-jej obędzie się licytacja majątności należącej do Nowo-Wileńskiej fabryki masy drzewnej w Kuesku ryskach i składającej się z papieru pakowego 22,500 kg., samochodu osobowego, maszyny do pisania, kasy ogniwoładowej i szafy, oszacowanej na sumę 6780 zł. na pokrycie zaległości skarbowych w kwocie 13 908,89 zł. 779-2

PIENIĄDZE
mucha procentowa. Lokowal najkorzystaliej przy zabezpieczeniu swrotu w sądowni walucie w D. H. K. „Zachęta“ Po twa 14, telef. 9-06 298

MEBLE
Łóżka angielskie firmy Konrad Jarnuszkiewicz i S-ka w Warszawie.
Meble gięte firmy Thonet.
Komplety sypialnie, jadalnie, gabinety
Kredensy, szafy, biurka, stoły i t. d.
Materace, otomany, kozetki, meble klubowe z własnej pracowni tapicerskiej.
Odpowiadamy w ciągu 1 roku za wszelkie wady, mogące się ujawnić w zakupionych u nas meblach.
D./H. F. MIESZKOWSKI
sp. z ogr. odp.
ul. Mickiewicza 23, tel. 2-99
798-2

D. H. „BŁAWAT WILENSKI“
Wilno, Wileńska Nr. 31, tel. 3-82.
PRZEDSWIĄTECZNA WYPRZEDAŻ
swetrów damskich, paltjesianych, sukien, materiałów paltowych i watoliny. Po cenach niskich.
Przyjmujemy zamówienia na garnitury i palta męskie z naszych materiałów — pp. Urzędnikom N A R A T Y.
Wielki wybór flaszek i towarów białych, oraz materiałów wełnianych damskich. 805-2

Licytacja.
Wileńskie T-w Handl.-Zastaw. (Lombard) zawiadamia, że w dniu 11-go i 12-go stycznia 1926 roku o godzinie 10-jej rano, obędzie się w lokalu T-wa (za ul. św. Michała Nr. 1) licytacja zastawów do Nr. 19936 włącznie, t. j. zastawionych w wręczaniu, paździczniki, lub wczepniej.
Zastawy nieprzedane po cenie szacunkowej na tej licytacji, będą wystawione powtórnie w dniu 19-tym stycznia w tym samym lokalu o godz. 10-jej rano i sprzedadź rozpocznie się od sumy należności przypadającej Towarzystwu wraz z procentami i kosztami licytacji. 808

Garaż dla taksonetru lub autobusu do wynajęcia. Ty. senhansowski 2. 4521

„VALET“
Auto Strop
Bezpieczny aparat do golenia.
Każdy postępujący się aparatem „VALET“ odczuwa po goleniu gładkość i świeżość.
Jest to jedyny aparat do golenia, który czysty sam swój neżyk bez wymywania go z oprawy.
Bez rozkręcania! Bez rozkładania!
Generalne przedstawicielstwo na Polskę:
DOM MASZYN „ARTES“, STANISŁAWÓW
Trzeciego Maja 12.

Polska wytwórnia wyrobów złotych srebrnych i brylantowych, oraz stempli gumowych i metalowych
Teodora Filipskiego
Wilno, Zamkowa Nr. 6.
Wykonwa monogramy, faksimile, żetony, znaki sport, szkolne i t. p.
Obrączki, pierścienie, brosze i reperacje.
Wykonanie solidne. 4044-14 Ceny niskie.
Od r. 1843 ul. Tatarska 6-7
istnieje **WILENKIN** Nr. 20.
Wyd. Zdr. Publ. Nr. 11
MEBLE jadalne, sypialne, kredensy, stoły, szafy, łóżka i t. d.
Wykwintne. — Moone. — Niedrogo.
Sprzedaż na raty.

Dr. W. Legiejko
ChOROBY WENERYZYJNE (SPOŁ. PLUCI 20-ŁADKA). Przyjmuje od 9 do 11 i od 6 do 7 w. ul. A. Mickiewicza 21 m. 1. W.Z.P. 95
Dr. B. SZYRWINDY
ChOROBY: skórne, weneryczne i limfocelowe. **Wielka 10, od 10-11 i od 6-7.** WYD. ZDR. PUBL. NR. 11
Doktor D. ZELDOWICZ
Choroby weneryczne, weneryczne i limfocelowe. **Wielka 10, od 10-11 i od 6-7.** WYD. ZDR. PUBL. NR. 11
Kobietka-Lekarz Dr. Zofia ZELDOWICZ
Choroby weneryczne, skórne i limfocelowe. **prz. 12-5 ul. Mickiewicza 24 obok hotelu „Bristol“**

Najkorzystniej kupi! Na nadchodzące Święta.
Po cenach wyjątkowo niskich.
Perfumy, — wielki wybór perfum na wagę, — pudry, kremy, wody kolońskie, mydła toaletowe, wyroby stalowe i inne wyroby Perfumeryjno Kosmetyczne pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych.
W firmie **PERFUMERJA I KOSMETYKA Helena Dąbrowska** Wilno, ul. Wileńska Nr. 18.

Dr. Leon Ginsberg
ChOROBY WENERYZYJNE, skórne. **Ul. Wileńska Nr. 8** Przyjmuje od godz. 8 1/2 — 1 1/4 — 7. W.Z.P. 20
Doktor D. Abiamowiczowa
skuszorka i choroby kobiece. **ul. Kasztanowa 7 m. 7, godz. 2-10 1/2-5.** WYD. ZDR. PUBL. NR. 14

K. DĄBROWSKA
Wilno, Mleczoska 3, m. 3.
Pianina, Fisharmonje, fortepiany nowe i stare, konserwacja i naprawy, a także koncertowa i wycieczkowa. 12
BYŁY MAISTER FIRMY „PAWEŁ BURE“
W. JUREWICZ
poleca najlepsze zegarki i najświetniejsze reperacje.
CENY DOSTĘPNE.
Wilno, Ostrobramska 18.

Dr. E. Suszyński
ChOROBY WENERYZYJNE, skórne, do 1 pp. i od 4-7 wiecz. ul. Mickiewicza 30. M 1 8595-14
Dr. Blumowicz
ChOROBY WENERYZYJNE, skórne. **ul. Wileńska 21-9-11-9.** Tel. 921. W.Z.P. 63
Akuszorka-maszynista M. BRZEJINA
Ul. Mickiewicza 44, m. 17. Przyjmuje od godz. 8-9 wiecz. do 7-jej wiecz. 655

ZAKŁAD KRAWIECKI 752-3
JANA ŻUKOWSKIEGO
WILNO, UL. WIELKA 9, m. 14 (gdzieś Dom Handlowy Wokulskiego).
Przyjmuje wszelkie roboty krawieckie od najniższych do najwyższych.

M. DEULL, Wilno
Przedstawiciel zjedn. kopalń Górnośląskich **„PROGRESS“ Sp. z ogr. odp.**
poleca **WĘGIEL** dla celów opalowych i fabrycznych. **JAGIELLOŃSKA 3/8. — Tel. 811.**

Na czas Adwentu
wiecej Wigilijny polecamy wyborowe Świeczki holenderskie, oliwę niemiecką, **Świecy suszone, Mak, Kompot, Miód, Konserwy rybne** t. j. Serydny franc. i portugalskie, **Aucholisy i Seryoty w oliwie, marynowane Skumbrye, Rybki, Rolmopsy i Kikhi.**
Bracia Gołębiewscy ul. Trocka 3, telef. 757.

AKWIZYTORA
poszukuje na teren wileński, reflektuje na siłę rutynowaną w akwizycji reklamowej, mającą wszelkie stosunki w dużym przemysle, finansach i handlu. Oferty pod: „Haparanda Nr. 833“ do biura ogłoszeń T. Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115.
Artystyczne Zabawki Choinkowe, na gwiazdki sukienki, fartuski, swetry i ładną bieliznę można nabyć po cenach dostępnych w sklepie
Dr. Sz. Baranowski
ChOROBY WENERYZYJNE, skórne i limfocelowe. **Przyjmuje 9-17 1/4-9 w. ul. Mickiewicza 28-5.** W.Z.P. 98
BAZAR „Wytwórnia Szkolna“
Wielka 16 66
Pracownia na miejscu wykonywa obustalski pod kierownictwem pierwszorzędnych st.

Tylko gwarantowane OBOWIE
wyrobów wienicznych można kupić po cenach dostępnych w F-mie „POLBUT“ ul. Bonifraterska 10, tel. 4-96. 498-17
Pianino szafowanej firmy w dobrym stanie, okazynie spradzaj się. Inf. Zamkowa 17 (dawn. Wielka) 15 m. 6 4528
Pilne do sprzedania fortepiano Sierakowskiego 25/9. 1

2 pokoje z kuchnią do odnajęcia od zaraz. Zamkowa 17 m. 7 na II piętrze w oficynie. 4522
Przybiłkaj się piesz rasy „dobrym“. Odebrać Poloka 14, Jaskółkowski. Po 1-szy stycznia 1926 r. uwzględnić takowego za własność. 4517
4 pokoje kuchnia wana do zastąpienia od zaraz. Od zamku pokój za obstege. Antokolska 24-b, m. 4. Od uwzględnienia stc. 4520
7 do 9 w. 4408
Posiadajcie własną maszynę do pisania i 21 wkł. kam. przyjmie posadę maszynistki od zaraz. Wileńska 36, m. 10. Tamie przedyswualne na maszynie. 2